

EL PARTICIPI.

El participi és una forma no personal del verb. Es pot definir com la forma adjectiva del verb, és a dir, presenta tots els gèneres i números; però, d'altra banda, és un verb i com a tal presenta diferents formes segons el temps i la veu.

Morfologia.

La natura adjectiva del participi fa que aquest declini en els tres gèneres (masculí, femení i neutre) i en els dos números (singular i plural). Com a verb posseeix temps present, perfet i futur i veu activa o passiva.

Participi de present actiu.

El participi de present té sempre **veu activa**. Es forma a partir de l'**arrel de present** del verb més el sufix **-ns, -ntis** i declina com un adjectiu d'una terminació de la **3a declinació tema en vocal/parasil·làbica** (*ingens, -ntis*).

Pels verbs de la 3a i 4a conjugació cal afegir entre el tema de present i el sufix del participi una **-e-**.

Amo 1	Habeo 2	Mitto, misi, missum 3	Audio 4	Capio, cepi, captum 3	Sum, fui, -
amans, amantis	habens, habentis	mittens, mittentis	audiens, audientis	capiens, capientis	∅

El participi de present es pot traduir: **oració de relatiu** (el que estima); **gerundi** (estimant); **substantiu** (l'amant) i/o **oració subordinada adverbial** (quan estima).

Participi de perfet passiu.

El participi de perfet té sempre **veu passiva**. Es forma a partir de l'**arrel de supí** del verb més el sufix **-us, -a, -um** i declina com un adjectiu de tres terminacions de la **2a i 1a declinació** (*bonus, -a, -um*).

Amo 1	Habeo 2	Mitto, misi, missum 3	Audio 4	Capio, cepi, captum 3	Sum, fui, -
amatus, -a, -um	habitus, -a, -um	missus, -a, -um	auditus, -a, -um	captus, -a, -um	∅

El participi de perfet es pot traduir: **oració de relatiu** (el que va ser estimat); **participi** (estimat) i/o **oració subordinada adverbial** (quan va ser estimat).

Participi de futur actiu.

El participi de futur té sempre **veu activa**. Es forma a partir de l'**arrel de supí** del verb més el sufix **-urus, -ura, -urum** i declina com un adjectiu de tres terminacions de la **2a i 1a declinació** (*bonus, -a, -um*).

Amo 1	Habeo 2	Mitto, misi, missum 3	Audio 4	Capio, cepi, captum 3	Sum, fui, -
amaturus, -ura, -urum	habiturus, -ura, -urum	missurus, -ura, -urum	auditurus, -ura, -urum	capturus, -ura, -urum	futurus, -ura, -urum

El participi de futur es pot traduir: **oració de relatiu** (el que estimarà o ha d'estimar) i/o **oració subordinada adverbial final** (per a estimar).

Sintaxi.

La natura adjectiva del participi (CDet) fa que aquest concordi o concerti en gènere, número i cas amb un substantiu que és el subjecte de la idea verbal que aquest expressa; com a verb pot dur qualsevol tipus de complement que necessiti.

Participi concertat.

Es tracta de la construcció sintàctica en què el **participi concerta en gènere, número i cas amb un substantiu que fa una funció dins l'oració**. El participi pot dur complements (OPC) (que aniran en el cas que els pertoqui) o no dur-ne (PC).

-**Regem uulneratum** hostes ceperunt. (Els enemics van capturar el rei ferit/que estava ferit.) PC

-**Cato, creatus consul**, in Hispaniam profectus est. (Cató, anomenat cònsol/després de ser anomenat cònsul, va marxar cap a Hispània.) OPC

-Hannibal **nuntium** ad Scipionem mittit **colloquium petiturum**. (Haníbal envia a Escipió un missatger per demanar una entrevista /que li demanarà...) OPC

Participi substantivat.

El participi pot substantivar-se de la mateixa manera que ho pot fer un adjectiu. En aquesta construcció **el participi no concertarà amb cap substantiu** i passarà a fer la funció d'aquest (segons cas).

-**Fugientes** nostri sunt. (Els que fugen/els fugitius són els nostres.)

Participi no concertat (ablatiu absolut).

Es tracta d'una construcció sintàctica en què el **participi apareix en ablatiu concertant amb un substantiu també en ablatiu que no forma part essencial de l'oració**. El substantiu fa la funció de subjecte del participi-verb; la resta de complements que dugui aquesta construcció aniran en el cas corresponent dependent de la funció, NO EN ABLATIU.

La construcció d'ablatiu absolut equival a un complement circumstancial (CC) i es pot traduir de diferents maneres:

- ◆ 1r el participi seguit del subjecte.
- ◆ Com una oració subordinada adverbial.

-**Recepto Orico**, Caesar Apolloniam proficiscitur. (Conquerit Òricum/Després de conquerir Òricum, Cèsar va cap a Apol·lònia.)

Aquesta és una construcció molt usada en llatí.

Ablatiu absolut **Cicerone consule** (éssent cònsol Ciceró/quan Ciceró va ser cònsol).

Hi ha una construcció d'ablatiu absolut formada per **dos substantius en ablatiu en què falta el participi del verb sum**. Un dels substantius funciona com a **subjecte** i l'altre com a **atribut** del participi el·líptic. Normalment s'usava per indicar una època.

-**Caesare duce**, milites uictoriam pepererunt. (Éssent general Cèsar/quan Cèsar era general, els soldats van aconseguir la victòria.)